

Vuoden 2024 presidentinvaalin 2. vaalin ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

KeskusVL 09.02.2024 § 10
253/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Jaana Pelkonen, puh. 040 150 5203

Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksessa, joka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen klo 19.00 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään siinä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua siitä, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Jos ennakkoäänestyksestä ei ole tehty merkintää ennakkoäänestyspaikassa äänioikeusrekisteriin, se tehdään keskusvaalilautakunnan toimesta ja myös tulostettuun vaaliluetteloon.

Vaalilain 66 g §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä 63 §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on 63 §:n 1 - 3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta,
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin,
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen turkoosit vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput ruskeisiin vaalikuoriin.

Sen jälkeen kun ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettu, keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävä lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestys-

alueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa.

Keskusvaalilautakunnan on merkittävä tuloslaskentajärjestelmään asianomaiseen kohtaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärä eli ennakkoon äänestäneiden lukumäärä kussakin äänestysalueessa. Hyväksytyjen vaalikuorten lukumääriä vastaavat äänestäneiden lukumäärät on lisäksi merkittävä kunkin äänestysalueen vaaliluetteloon ao. kohtiin.

Jos äänestys jätetään ottamatta huomioon, äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei tehdä minkäänlaista merkintää.

Vaalilain mukaan presidentinvaalissa vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle tapahtuu siten, että kunnan keskusvaalilautakunnan on suljettava vaalikuoret kestävään päällykseen äänestysalueittain lajiteltuna. Lähetykseen liitetään tiedot vaalikuorten lukumäärästä kussakin ryhmässä, johon ne on lajiteltu. Lähetys sinetöidään ja sen päällykseen merkitään vaalipiirilautakunnan osoite ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan kiireellisesti vaalipiirilautakunnalle sen määräämällä tavalla.

Keskusvaalilautakunnan 22.11.2021 päätöksen mukaan ennakkoäänestysasiakirjojen valmistavat tarkastustehtävät on delegoitu keskusvaalilautakunnan sihteerille ja varasihteerille tai tarvittaessa avustavalle henkilölle. Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten huomioon ottamatta jättämiset, keskusvaalilautakunnan on tehtävä päätösvaltaisessa kokouksessa.

Puheenjohtajan päätösehdotus:

Keskusvaalilautakunta

1. merkitsee tiedoksi sihteerin selvityksen ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten,
2. käy läpi ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat, avaa kirjeäänestyksen vaalikuoret vaalisalaisuus säilyttäen, leimaa niissä olevat äänestysliput, sulkee ne ennakkoäänestyksen vaalikuoreen, ja lajittelee näin syntyneet ennakkoäänestyksen vaalikuoret asianomaisen äänestysalueen kohdalle,
3. laskee vaalikuoret ja merkitsee pöytäkirjaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärän,
4. tekee merkinnän pöytäkirjaan mahdollisen äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä ja liittää huomioon ottamatta jätetyt vaalikuoret lähetekirjeineen ja -kuorineen pöytäkirjaan,
5. sulkee hyväksytyt vaalikuoret laatikoihin äänestysalueittain, sinetöi laatikot ja säilyttää ne lukituslaissa,
6. tallentaa laskentajärjestelmään hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti ja
7. toimittaa vaalikuoret vaalipiirilautakunnalle annettujen ohjeiden mukaisesti

Päätös

Sihtööri antoi selvityksen ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta:

a) Määräaikaan mennessä toisen vaalin ennakoäänestysasiakirjoja saapui 786 kappaletta, joista kirjeäänestysasiakirjoja 2 kappaletta. Yksi äänestäjä oli äänestänyt ennakkoon kahdesti laitoksessa, jossa ennakoäänestys oli järjestetty kahtena eri päivänä (ei peräkkäisinä päivinä), laitoksessa ei ole äänioikeusrekisteri käytössä. Näistä toinen äänestys tulee jättää ottamatta huomioon.

b) Toisen vaalin kirjeäänestyksen lähetekuoria alkaa saapua keskusvaalilautakunnille ensimmäisen vaalin jälkeen. Tämä tarkoittaa sitä, että jokainen ensimmäisen vaalin jälkeen saapunut kirjeäänestyksen lähetekuori on avattava ja todettava, onko kyseessä myöhästynyt ensimmäisen vaalin äänestys (joka jätetään ottamatta huomioon) vai toisen vaalin äänestys. Ensimmäisen vaalin kirjeäänestysasiakirjoja saapui keskusvaalilautakunnalle 2 kappaletta myöhästyneenä 5.2. ja 6.2.2024. Nämä äänestykset jätetään huomioimatta.

Keskusvaalilautakunta merkitsi selvityksen tiedoksi ja hyväksyi alustavan tarkastuksen.

Keskusvaalilautakunta avasi toisen vaalin kirjeäänestyksen turkoosit vaalikuoret, leimasi äänestysliput ja sulki ne ruskeisiin ennakoäänestyksen vaalikuoriin ja lajitteli ne ao. äänestysalueen kohdalle.

Keskusvaalilautakunta jätti huomioon ottamatta a)-kohdan äänestäjän toisen äänestyksen. Keskusvaalilautakunta liittää pöytäkirjaan huomioon ottamatta jätetyn avaamattoman vaalikuoren lähetekirjeineen ja -kuoriineen, jotka hävitetään kun seuraava presidentinvaali vuonna 2030 on toimitettu. Tästä äänestyksestä ei tehdä merkintää äänioikeusrekisteriin eikä vaaliluette-loon.

Keskusvaalilautakunta totesi, että b)-kohdan myöhästyneenä saapuneet ensimmäisen vaalin avaamattomat vaalikuoret lähetekirjeineen ja -kuoriineen jätetään huomioimatta ja liitetään pöytäkirjaan, ja jotka hävitetään kun seuraava presidentinvaali vuonna 2030 on toimitettu.

Keskusvaalilautakunta laski vaalikuoret ja merkitsi pöytäkirjaan, että hyväksytyjä vaalikuoria on yhteensä 785 kpl:
Kirkonkylän äänestysalue 001: 696 kpl
Sykäräisen äänestysalue 002: 89 kpl

Keskusvaalilautakunta sulki hyväksytyt vaalikuoret laatikoihin äänestysalueittain ja sinetöi laatikot.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri tallentaa tuloslaskentajärjestelmään hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät ja toimittaa hyväksytyt vaalikuoret Vaasan vaalipiirilautakunnalle annettujen ohjeiden mukaisesti.